

دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

دانشکده مدیریت و حسابداری

گروه مدیریت دولتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : مالی

عنوان : شناسایی موانع کار آفرینی سازمانی در اداره کل بنادر و دریانوردی

استان مازندران بندر نوشهر

استاد راهنما : داود کیا کجوری

استاد مشاور : سید جواد مرتضوی

پژوهشگر : سید اسماعیل گل رخ

پائیز ۱۳۹۱

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارائه این اثر در سایت SID می‌نماید.

چکیده:

پژوهش حاضر تحت عنوان (شناسایی موانع کارآفرینی در اداره کل بنادر و دریانوردی استان مازندران - منطقه ویژه اقتصادی بندر نوشهر) با هدف شناسایی موانع محیطی، داخلی و برآیندی در بندر نوشهر، صورت گرفته است. موانع داخلی (ساختاری - رفتاری) شامل ضعف در نظام سیستم منابع انسانی (جذب و نگهداری نیروهای کارآمد و بهبود و بهسازی تشکیلات سازمانی)، عدم وجود سیستم ارزیابی عملکرد کارکنان و ارتباط معنی دار بین عملکرد و نوآوری و انگیزه کاری، موانع محیطی (زمینه ای) شامل تاخیر و ناکارآمدی در زیر ساخت های موجود و ارتباط آن با رشد و توسعه بندر، تعدد بنادر فعال در استان مازندران در مقابل تنها بندر استان گیلان (بندر انزلی)، انحصاری بودن پیمانکار (پراتور ترمینال بندری) در امر تخلیه و بارگیری، موانع برآیندی شامل محدودیت در توسعه بندر نوشهر برای ایجاد صنایع ارزش افزوده و استفاده از قانون منطقه ویژه اقتصادی، بی اطلاعی مردم نوشهر از اهمیت بندر بعنوان یک قطب مهم اقتصادی و کارآفرین، از ۲۰۰ پرسشنامه ای که توزیع گردید ۱۷۷ نفر به پرسشنامه پاسخ دادند. در این تحقیق از روش توصیفی و در کلی ترین تقسیم بندی، از روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. در تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون نسبت برای رد یا تأیید فرضیات و آزمون کولموگوروف - اسمیرنف برای رتبه بندی سوالات استفاده شده است. در پایان تحقیق، ضمن ارائه تفصیلی نتایج و یافته‌ها، موارد مذکور جمع‌بندی شده، بحث و مقایسه، پیشنهادات کاربردی و پیشنهادات مرتبط با ادامه و پیگیری تحقیقات مشابه در آینده ارائه شده است

واژه‌های کلیدی: کارآفرین، کارآفرینی سازمانی، موانع کارآفرینی سازمانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول- کلیات
۲-۱-۱	مقدمه
۳-۲-۱	اهمیت و ضرورت تحقیق
۴-۳-۱	بیان مسأله
۶-۴-۱	اهداف تحقیق
۷-۵-۱	چهارچوب نظری
۹-۶-۱	مدل(الگو) مفهومی
۱۰-۷-۱	فرضیه های تحقیق
۱۱-۸-۱	متغیرهای تحقیق
۱۱-۹-۱	تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها
	فصل دوم- ادبیات موضوعی تحقیق
۱۶-۱-۲	بخش اول- مباحث تئوریک کارآفرینی و موانع کارآفرینی سازمانی
۱۶-۱-۱-۲	مقدمه
۱۸-۲-۱-۲	تعاریف
۲۰-۳-۱-۲	ضرورت و اهمیت کارآفرینی
۲۲-۴-۱-۲	سیر تاریخی تحول کارآفرینی
۲۳-۱-۴-۱-۲	دوره اول
۲۳-۲-۴-۱-۲	دوره دوم
۲۳-۳-۴-۱-۲	دوره سوم
۲۴-۴-۴-۱-۲	دوره چهارم
۲۴-۵-۴-۱-۲	دوره پنجم
۲۵-۵-۱-۲	دیدگاهها و رویکردهای کارآفرینی

- ۲۵ ----- ۱-۵-۱-۲- کارآفرینی از دیدگاه اقتصاددانان
- ۲۷ ----- ۲-۵-۱-۲- کارآفرینی از دیدگاه دانشمندان علوم رفتاری
- ۲۸ ----- ۳-۵-۱-۲- کارآفرینی از دیدگاه دانشمندان مدیریت
- ۳۰ ----- ۴-۵-۱-۲- جمع بندی دیدگاهها و رویکردهای کارآفرینی
- ۳۱ ----- ۶-۱-۲- ویژگیهای کارآفرینان
- ۳۶ ----- ۷-۱-۲- انواع کارآفرینی
- ۳۹ ----- ۸-۱-۲- عناصر کارآفرینی
- ۴۰ ----- ۹-۱-۲- تفاوتهای کارآفرینان سازمانی و مستقل
- ۴۲ ----- ۱۰-۱-۲- تعاریف کارآفرینی سازمانی
- ۴۲ ----- ۱-۱۰-۱-۲- کارآفرینی
- ۴۲ ----- ۲-۱۰-۱-۲- کارآفرینی سازمانی
- ۴۴ ----- ۱۱-۱-۲- فرآیند کارآفرینی سازمانی
- ۴۵ ----- ۱-۱۱-۱-۲- ویژگیهای سازمانی
- ۴۵ ----- ۲-۱۱-۱-۲- ویژگیهای فردی
- ۴۵ ----- ۳-۱۱-۱-۲- حادثه ناگهانی
- ۴۵ ----- ۴-۱۱-۱-۲- تصمیم به انجام فعالیت کارآفرینانه سازمانی
- ۴۵ ----- ۵-۱۱-۱-۲- برنامه ریزی کاری- امکان سنجی
- ۴۵ ----- ۶-۱۱-۱-۴- قابلیت دسترسی به منابع
- ۴۶ ----- ۷-۱۱-۱-۲- توانایی غلبه بر موانع
- ۴۶ ----- ۸-۱۱-۱-۲- اجرای تفکر
- ۴۸ ----- ۱۲-۱-۲- موانع و محدودیتهای کارآفرینی درون سازمانی
- ۴۸ ----- ۱-۱۲-۱-۲- ماهیت سازمانهای بزرگ
- ۴۹ ----- ۲-۱۲-۱-۲- نیاز به سودهای کوتاه مدت
- ۴۹ ----- ۳-۱۲-۱-۲- فقدان استعدادهای کارآفرینانه
- ۴۹ ----- ۴-۱۲-۱-۲- شیوه های نادرست پاداش
- ۵۰ ----- ۱۳-۱-۲- عوامل موثر بر تسهیل کارآفرینی سازمانی

ب

- ۵۱ ----- ۱۴-۱-۲- رابطه میان استراتژی تنوع و کارآفرینی سازمانی
- ۵۲ ----- ۱۵-۱-۲- رابطه میان ظرفیت ها و کارآفرینی سازمانی
- ۵۴ ----- ۱۶-۱-۲- رابطه میان یادگیری سازمانی و کارآفرینی سازمانی
- ۵۶ ----- ۱۷-۱-۲- ابعاد کارآفرینی درون سازمانی
- ۵۸ ----- ۱۸-۱-۲- رابطه میان خلاقیت سازمانی و کارآفرینی درون سازمانی
- ۶۰ ----- ۱۹-۱-۲- نوآوری در فرآیند تولید و ارائه محصول /خدمت
- ۶۱ ----- ۱-۱۹-۱-۲- تجدید ساختار درونی
- ۶۲ ----- ۲-۱۹-۱-۲- ریسک پذیری
- ۶۳ ----- ۲۰-۱-۲- موانع رشد و توسعه کارآفرینی سازمانی
- ۶۶ ----- ۲۱-۱-۲- مدل (الگو) مفهومی
- ۶۷ ----- ۱-۲۱-۱-۲- موانع داخلی
- ۶۹ ----- ۲-۲۱-۱-۲- موانع محیطی (زمینه ای)
- ۷۱ ----- ۳-۲۱-۱-۲- موانع برآیندی
- ۷۲ ----- ۲۲-۱-۲- موانع توسعه کارآفرینی سازمانی در ایران
- ۷۲ ----- ۱-۲۲-۱-۲- قانون کار
- ۷۴ ----- ۲-۲۲-۱-۲- بالا بودن نرخ حق بیمه
- ۷۴ ----- ۳-۲۲-۱-۲- قانون صادرات و واردات
- ۷۹ ----- ۲۳-۱-۲- بندر نوشهر
- ۸۰ ----- ۱-۲۳-۱-۲- تاریخچه بندر نوشهر
- ۸۱ ----- ۳-۲۳-۱-۲- مزایای عمده بندر نوشهر
- ۸۴ ----- ۳-۲۳-۱-۲- طرحهای توسعه ای در دست اقدام بندر نوشهر
- ۸۴ ----- ۶-۲۳-۱-۲- اهداف بندر نوشهر
- ۸۹ ----- ۲۴-۱-۲- خلاصه
- ۲-۲- بخش دوم- سابقه مطالعات و تحقیقات مشابه
- ۹۰ ----- ۱-۲-۲- مقدمه

- ۲-۲-۲-۲- مرور مختصر مطالعات و تحقیقات مشابه ----- ۹۱
- ۲-۲-۲-۱- تحقیقات داخلی انجام شده ----- ۹۱
- ۲-۲-۲-۲- تحقیقات خارجی انجام شده ----- ۹۴
- ۲-۲-۲-۳- چکیده مطالعات و تحقیقات ----- ۹۷

فصل سوم- روش‌شناسی تحقیق

- ۳-۱- مقدمه ----- ۱۰۱
- ۳-۲- روش تحقیق ----- ۱۰۱
- ۳-۳- جامعه آماری ----- ۱۰۲
- ۳-۴- اعتبار و روایی ابزار اندازه‌گیری ----- ۱۰۳
- ۳-۵- ابزار جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات ----- ۱۰۴
- ۳-۵-۱- پرسش‌نامه ----- ۱۰۵
- ۳-۶- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات ----- ۱۰۵

فصل چهارم- تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات

- ۴-۱- مقدمه ----- ۱۰۷
- ۴-۲- شرح پرسشنامه ----- ۱۰۷
- ۴-۳- اعضاء جامعه آماری ----- ۱۰۷
- ۴-۴- مطالعات توصیفی جمعیت شناختی نمونه مورد مطالعه ----- ۱۰۸
- ۴-۴-۱- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به متغیر جنسیت ----- ۱۰۸
- ۴-۴-۲- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به متغیر سن ----- ۱۰۹
- ۴-۴-۳- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به وضعیت تأهل ----- ۱۱۰
- ۴-۴-۶- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به متغیر فعالیت ----- ۱۱۱
- ۴-۴-۵- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به متغیر میزان تحصیلات ----- ۱۱۲
- ۴-۴-۶- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به متغیر تجربه کاری ----- ۱۱۳
- ۴-۴-۷- مطالعه توصیفی نمونه آماری با توجه به متغیر پست سازمانی ----- ۱۱۴
- ۴-۵- تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات جمع‌آوری شده ----- ۱۱۵
- ۴-۵-۱- فرضیه اصلی اول ----- ۱۱۵

۱۱۷	-----	۴-۱-۱-۱- فرضیه فرعی اول
۱۱۸	-----	۴-۱-۲- فرضیه فرعی دوم
۱۱۹	-----	۴-۲-۱- فرضیه اصلی دوم
۱۲۲	-----	۴-۲-۱- فرضیه فرعی اول
۱۲۲	-----	۴-۲-۲- فرضیه فرعی دوم
۱۲۳	-----	۴-۲-۳- فرضیه فرعی سوم
۱۲۴	-----	۴-۳-۱- فرضیه اصلی سوم
۱۲۶	-----	۴-۳-۱- فرضیه فرعی اول
۱۲۷	-----	۴-۳-۲- فرضیه فرعی دوم
۱۲۸	-----	۴-۶-۱- آزمون رتبه بندی موانع کارآفرینی
۱۲۹	-----	۴-۶-۱- رتبه بندی فرضیه های فرعی مربوط به موانع بازدارنده کارآفرینی

فصل پنجم- نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها

۱۳۲	-----	۵-۱- مقدمه
۱۳۲	-----	۵-۲- مروری مختصر بر هدف، مسئله و چگونگی کار
۱۳۴	-----	۵-۳- نتیجه گیری از آزمون ها
۱۳۷	-----	۵-۴- بحث و مقایسه
۱۳۹	-----	۵-۵- پیشنهاداتی مبتنی بر نتایج تحقیق
۱۴۸	-----	۵-۶- پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده

فهرست جدول ها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۳۶	جدول شماره ۱-۲- دیدگاه اندیشمندان راجع به ویژگیهای کارآفرینان
۸۵	جدول شماره ۲-۵- طرح های توسعه ای بندرنوشهر
۸۸	جدول شماره ۲-۶- اهداف بندر نوشهر

- جدول شماره ۲-۷- چکیده مطالعات و تحقیقات گذشته ----- ۹۷
- جدول شماره ۳-۱- جدول جامعه آماری ----- ۱۰۲
- جدول شماره ۳-۲- جدول تعیین حجم نمونه آماری براساس مشاغل ----- ۱۰۳
- جدول شماره ۳-۳- جدول محاسبه آلفای کرونباخ ----- ۱۰۴
- جدول شماره ۴-۱- جدول توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر جنسیت ----- ۱۰۸
- جدول شماره ۴-۲- جدول توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر سن ----- ۱۰۹
- جدول شماره ۴-۳- جدول توصیفی توزیع نمونه آماری از نظر وضعیت تاهل ----- ۱۱۰
- جدول شماره ۴-۴- جدول توصیفی فراوانی نمونه آماری از نظر حوزه فعالیت ----- ۱۱۱
- جدول شماره ۴-۵- جدول توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر سطح تحصیلات ----- ۱۱۲
- جدول شماره ۴-۶- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر تجربه کاری ----- ۱۱۳
- جدول شماره ۴-۷- جدول توزیع فراوانی از نظر پست سازمانی ----- ۱۱۴
- جدول شماره ۴-۸- آزمون کولموگوروف-اسمیرنف، موانع داخلی و فرضیه‌های آن ----- ۱۱۵
- جدول شماره ۴-۹- جدول آمار توصیفی مربوط به موانع داخلی ----- ۱۱۶
- جدول شماره ۴-۱۰- آزمون دو جمله ای به منظور بررسی اهمیت موانع داخلی ----- ۱۱۶
- جدول شماره ۴-۱۱- آزمون میانگین یک جامعه به منظور بررسی اهمیت موانع داخلی ----- ۱۱۶
- جدول شماره ۴-۱۲- جدول مربوط به فرضیه اول موانع داخلی سولات ۷ تا ۷ ----- ۱۱۷
- جدول شماره ۴-۱۳- آزمون دو جمله ای، بررسی اهمیت فرضیه اول موانع داخلی ----- ۱۱۷
- جدول شماره ۴-۱۴- آزمون میانگین یک جامعه به منظور بررسی اهمیت فرضیه اول (داخلی) ----- ۱۱۸
- جدول شماره ۴-۱۵- آمار توصیفی مربوط به فرضیه دوم موانع داخلی سولات ۸-۱۵ ----- ۱۱۸
- جدول شماره ۴-۱۶- آزمون دو جمله ای به منظور بررسی اهمیت فرضیه دوم موانع داخلی ----- ۱۱۸
- جدول شماره ۴-۱۷- آزمون میانگین یک جامعه به منظور بررسی اهمیت فرضیه دوم (داخلی) ----- ۱۱۸
- جدول شماره ۴-۱۸- آزمون کولموگوروف-اسمیرنف مربوط به موانع محیطی ----- ۱۲۰
- جدول شماره ۴-۱۹- آمار توصیفی مربوط به موانع محیطی ----- ۱۲۱
- جدول شماره ۴-۲۰- آزمون دو جمله ای به منظور بررسی اهمیت موانع محیطی ----- ۱۲۱
- جدول شماره ۴-۲۱- آزمون میانگین یک جامعه به منظور بررسی اهمیت موانع محیطی ----- ۱۲۱
- جدول شماره ۴-۲۲- آمار توصیفی مربوط به فرضیه اول موانع محیطی به سولات ۱۶ تا ۱۹ ----- ۱۲۲

ج

- جدول شماره ۴-۲۳- آزمون دوجمله‌ای برای بررسی اهمیت فرضیه اول موانع محیطی ----- ۱۲۲
- جدول شماره ۴-۲۴- آمار توصیفی مربوط به فرضیه دوم موانع محیطی به سولات ۲۰ تا ۲۲ --- ۱۲۳
- جدول شماره ۴-۲۵- آزمون دوجمله‌ای به منظور بررسی اهمیت فرضیه دوم موانع محیطی --- ۱۲۳
- جدول شماره ۴-۲۶- آمار توصیفی مربوط به فرضیه سوم موانع محیطی سولات ۲۳ تا ۲۷ ---- ۱۲۳
- جدول شماره ۴-۲۷- آزمون دوجمله‌ای برای بررسی اهمیت فرضیه سوم موانع محیطی ----- ۱۲۴
- جدول شماره ۴-۲۸- آزمون کولموگوروف-اسمیرنف مربوط به موانع برآیندی ----- ۱۲۴
- جدول شماره ۴-۲۹- آمار توصیفی مربوط به موانع برآیندی. ----- ۱۲۵
- جدول شماره ۴-۳۰- آزمون دوجمله‌ای به منظور بررسی اهمیت موانع برآیندی ----- ۱۲۵
- جدول شماره ۴-۳۱- آزمون میانگین یک جامعه به منظور بررسی اهمیت موانع برآیندی ----- ۱۲۶
- جدول شماره ۴-۳۲- آمار توصیفی مربوط به فرضیه اول موانع برآیندی سولات ۲۸ تا ۳۱ --- ۱۲۶
- جدول شماره ۴-۳۳- آزمون دوجمله‌ای به منظور بررسی اهمیت فرضیه اول موانع برآیندی -- ۱۲۷
- جدول شماره ۴-۳۴- آمار توصیفی مربوط به فرضیه دوم موانع برآیندی سولات ۳۲ تا ۳۴ --- ۱۲۷
- جدول شماره ۴-۳۵- آزمون دو جمله‌ای به منظور بررسی اهمیت فرضیه دوم موانع برآیندی - ۱۲۷
- جدول شماره ۴-۳۶- رتبه بندی موانع بازدارنده کارآفرینی بر حسب میزان اهمیت ----- ۱۲۸
- جدول شماره ۴-۳۷- رتبه بندی فرضیه‌های فرعی، موانع کارآفرینی بر حسب میزان اهمیت --- ۱۲۹

فهرست نمودارها

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۶	نمودار شماره ۱-۱- مسئله تحقیق -----
۱۰	نمودار شماره ۲-۱- (مدل) موانع کارآفرینی سازمانی -----
۳۹	نمودار شماره ۲-۲- تقسیم بندی کارآفرینی -----
۴۶	نمودار شماره ۳-۲- فرآیند کارآفرینی -----
۶۶	نمودار شماره ۴-۲- (مدل) لگو مفهومی -----
۸۵	نمودار شماره ۵-۲- طرح های توسعه ای بندر -----
۱۰۸	نمودار شماره ۴-۱- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر جنسیت -----

- نمودار شماره ۴-۲- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر سن ----- ۱۰۹
- نمودار شماره ۴-۳- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر وضعیت تاهل ----- ۱۱۰
- نمودار شماره ۴-۴- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر حوزه فعالیت ----- ۱۱۱
- نمودار شماره ۴-۵- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر سطح تحصیلات ----- ۱۱۲
- نمودار شماره ۴-۶- توزیع فراوانی نمونه آماری از نظر تجربه کاری ----- ۱۱۳
- نمودار شماره ۴-۷- توزیع فراوانی از نظر پست سازمانی ----- ۱۱۴
- نمودار شماره ۴-۸- توزیع نرمال داده های موانع داخلی ----- ۱۱۵
- نمودار شماره ۴-۹- توزیع نرمال داده های موانع محیطی ----- ۱۲۰
- نمودار شماره ۴-۱۰- توزیع نرمال داده ها موانع برآیندی ----- ۱۲۵
- نمودار شماره ۴-۱۱- میانگین های موانع بازدارنده کارآفرینی ----- ۱۲۸
- نمودار شماره ۴-۱۲- میانگین فرضیه های فرعی پژوهش ----- ۱۲۹

پیوست ها

- شماره یک- پرسشنامه تحقیق ----- ۱۵۰
- پیوست شماره دو- آلفای کرونباخ ----- ۱۵۵
- پیوست شماره سه- آزمون کولموگروف-اسمیرنف ----- ۱۵۹
- پیوست شماره چهار- اطلاعات توصیفی و آزمون دوجمله ای ----- ۱۶۱

منابع فارسی

- کتاب و جزوات ----- ۱۶۴
- پایان نامه ها و مقالات ----- ۱۶۵
- منابع انگلیسی ----- ۱۶۶